

Månadsrapport Mars 2021 – Goda vindar ger bra vindkraftproduktion

Översänder vindrapport för mars. Ett omväxlande väder med ömsom högtryck och ömsom lågtryck gav ett index på 122 % men klarade ändå inte, trots god februari- och marsmånad, att lyfta den inledande vindfattiga januarimånaden. Hittills i år ligger index på 94 % och hela överskottet från 2020 är borta. Index för rullande 12 månader ligger nu på 98 %. Månadens beräknade totalproduktion blev ca 3,0 TWh. Den genomsnittliga utnyttjandegraden för mars uppgick till 35 % och produktionstiden till 80 %. Den dygnsvisa medeleffekten pendlade mellan 11 % och 71 % av installerad effekt.

Nu finns totalt installerat 10 298 MW i 4 369 anläggningar (> 50 kW). Den kraftiga utbyggnaden fortsätter och lär fortsätta trots låga elpriser, åtminstone till och med årsskiftet då förändrade regler om elcertifikat införs. De nya affärskoncepten, med fasta elpriser på långtidskontrakt som de senaste åren drivit den kraftiga utbyggnaden, riskerar dock att slå sönder de sunda marknadsekonomiska drivkrafterna som hittills präglat den nordiska energimarknaden. Riskerna är dels att många mindre aktörer kommer att slås ut dels att Svenska Kraftnät får svårt att få fram balanskraft och även överföringskapacitet.

Otillgängligheten för mars var genomsnittligt 3,5 % jämfört med förra månadens 4,6

Elkraftpriset marginalprissätts alltmer, dvs priset motsvarar kostnaden för den sist producerade kilowattimmen. Det innebär att vind- och solkraft alltid får företräde i systemet före kärnkraft och vattenkraft. Vid elbrist ökar importen och när denna begränsas måste eventuellt kondenskraftverk och gasturbiner startas upp med kraftigt höjd driftkostnad som följd. Vid överskottskapacitet tenderar priset endast täcka den rörliga produktionskostnaden och kan därmed till och med bli negativ. En ny parameter som alltmer påverkar priset är transportkapaciteten av elkraft från norr till söder. När denna inte räcker till uppkommer stora prisskillnader när el i norr låses inne samtidigt som ett underskott byggs upp i söder. Ansvarig för detta är Svenska Kraftnät. Därtill kommer det ovan nämnda fenomenet med de s k PPA avtalen som ytterligare ökar utbudet av elenergi med sänkta spotpriser som följd.

Med hoppet om ett vaccin som stoppar pandemin börjar konjunkturen i Europa och världen att röra sig uppåt med högre kol och oljepriser som följd. Med maximal vattenkraftproduktion har vattenmagasinen snabbt sjunkit men ligger fortfarande över normal nivå. Med en annalkande vår har elpriset snabbt sjunkit från mycket höga nivåer. Fortsatta problem att föra över elkraften från norr till söder ger dock stora prisskillnader. Priset för utsläppsrätterna har med ökad industriaktivitet ökat och den nya prisnivån ligger nu på över 40 Euro/ton (ungefär lika många ören per kWh el). Elcertifikaten befinner sig i ett upplösningstillstånd och har under mars haft en prissättning som kraftigt varierat med ett grundpris runt 1-3 öre/kWh. En av anledningarna till upplösningen är den snabba utbyggnaden av framför allt vindkraft som lett till ett överutbud av certifikat. För framtida anläggningar idrifttagna efter utgången av 2021 föreslås nu att inga elcertifikat skall tilldelas. Systempriset för mars har med vårfloden i sikte fallit tillbaka från skyhöga nivåer och ligger nu ganska normala marsnivåer. Väderberoendet, vind och temperatur, styr nu allt mera priset på el. I nedanstående tabell visas elprisutvecklingen i Skandinavien de senaste 12 månaderna.

Prisomr	SYST	SE1	SE2	SE3	SE4	FI	DK1	DK2	Oslo	Kr.sand	Bergen	Molde
Feb 2020	138	152	152	195	196	258	186	199	132	131	132	145
mars	97	97	97	150	173	221	197	217	87	87	87	97
april	57	56	56	98	150	216	158	189	51	51	51	51
maj	89	101	101	135	149	207	171	202	76	76	76	92
juni	33	103	103	250	254	296	276	313	15	15	15	33
juli	24	88	88	93	237	210	255	268	15	15	15	26
aug	91	180	181	347	417	418	365	422	38	40	35	66
sept	164	313	313	348	371	394	401	411	99	99	98	104
okt	152	214	214	230	273	323	268	279	137	137	131	125
nov	65	66	66	241	353	282	243	47	47	47	48	54
dec	205	184	184	316	380	400	352	400	206	206	200	145
jan	462	451	451	491	502	517	507	513	487	486	487	443
feb	473	436	436	536	544	576	477	551	535	479	534	432
Mars 2021	348	254	254	368	459	390	459	475	422	422	422	254

Totalt är nu 987 verk anslutna till den automatiska avläsningen, ca 50 rapporterar manuellt och ca 3400 rapporterar inte till Vindstat.

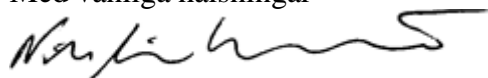
Angående enerconverken har dessa fått en uppdaterad Scada version vilket har inneburit att Vindstat återigen har tappat kontakten. En lösning är dock på gång och förhoppningsvis är skall detta nu vara löst. **Vi påminner enerconägare om att vi behöver ett medgivande att vi får ta del av verkens produktionsdata.**

Det finns fortfarande ganska många verk där kommunikationen inte fungerar. Vi ber Er som är anslutna till det automatiska avfrågningssystemet att kontinuerligt kontrollera att kommunikationen med verken upprätthålls.

Om kommunikationssystemet av någon anledning inte fungerar runt ett månadsskifte, det vill säga verket är gråmarkerat på hemsidan www.vindstat.nu, kan det inträffa att vi inte får med verket i fråga i månadsrapporten. När kommunikationen åter fungerar fördelas den ackumulerade produktionen ut på de saknade dygnen. Dessa ”beräknade” värden införs sedan i statistiken.

Månadsrapporter och tidigare årsrapporter finns också på www.vindstat.com och som vanligt på www.vindstat.nu. Vindkraftprognoser för de närmaste dygnen visas på www.vindstat.com.

Med vänliga hälsningar

Nils-Erik Carlstedt

Vindstat AB